

УКАЗАНИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСЕКТИЦИДНИ ОБРАБОТКИ И
ОГРАНИЧАВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО ЗА ЛУПЪН
НОДУЛАРЕН ДЕРМАТИТ ПО ГОВЕДАТА (Lumpy skin disease)

Заразният нодуларен дерматит по говедата е векторно преносимо заболяване, характеризиращо се с много голямо разнообразие на кръвосмучещи артроподи. В различните страни като вектори са доказани различни видове комари (*Culex* spp., *Aedes* spp.), табаниди, *Glossina* spp. (цеце), кръвосмучащи мухи (*Stomoxys calcitrans*), иксодидни кърлежи от родовете *Rhipicephalus*, *Amblyoma*, *Boophilus*. Борбата срещу тези артроподи изисква комплексен подход включващ няколко вида мероприятия – мероприятия насочени към предпазване на животните от тападения и ухапвания, мероприятия срещу намаляване числеността на възрастната популацията в природата и мероприятия възпрепятстващи развитието на преимагиналните форми.

Едни от най-използваните и достъпни методи за предпазване на животните от ухапвания от насекоми и кърлежи е периодичната им обработка (най-малко един път седмично) чрез напръскване под налягане с препарати с високи инсектициден и акарициден ефект и препаратите с отблъскващи (репелентни) свойства. За прилагането им могат да бъдат използвани използвани различни типове дезинсекционна техника, като се започне от механичните и моторни гръбни пръскачки, различните специализирани видове автодезинсекционна техника – тип Харди, ВДМ, ДУК и специализирана авиационна техника с монтирана на борда им система за аерозолни и УЛВ обработки.

За обработката на животните с по метода на периодичните напръсквания най-подходящи са течните формулации (емулсионни концентрати и суспензии) на инсектициди и акарицидни препарати. При използването на различните видове инсектициди и акарициди ТРЯБВА СТРИКТНО ДА БЪДЕ СЪБЛЮДАВАНО ИЗИСКВАНЕТО ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО САМО НА ПРЕПАРАТИ БЕЗ ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КАРЕНТНИ СРОКОВЕ ЗА МЕСО И МЛЯКО ИЛИ АКО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ТАКИВА ТЕ ДА СЕ ПРИЛАГА НА НЕМЛЕКУВАЩИ ЖИВОТНИ И НЕПОДЛЕЖАЩИ НА КЛАНЕ В РАМКИТЕ НА КАРЕНТНИТЕ СРОКОВЕ. Следвайки това правило и изискването за използване на регистрирани в страната инсектицидни препарати Ви препоръчваме при избора на препарат да се ръководите от следната информация:

За обработка на млекуващи животни могат да бъдат използвани само препарати без карентен срок за мляко. В този смисъл за обработка на лактиращи крави може да бъдат използвани препаратите Бутокс 50, Бутокс

протект 7,5 мг/мл поур-он и Дентанил 10 мг/мл поур –он в препоръчваните от фирмата производител концентрации и дозировки. Разходните норми за едно животно не трябва да бъде по-малка от 1 литър на глава.

За обработка на говеда предназначени за незабавно клане в страната и за износ можете да използвате препарата Бутокс 50 .Същият препарат може да бъде използван и за обработка на говеда износ предназначени за незабавно клане, както и за обработка на преминаващи през страната говеда предназначени за незабавно клане.

Животните за износ предназначени за развъждане и доотглеждане преди товаренето могат да бъдат обработени с някои от следните препарати – Бутокс 50, Бутокс протект 7,5 мг/мл поур он, Дентанил 10 мг/мл поур он, Ципер Веекс, Диацидол,Диацил, Ектомин спрей, Епринекс поур он, Епризеро,Анамекс 5 мг/мл поур он, Неопринил 5 мг/мл поур он, финадин трансдермал, тактик 12,5%, циперметрин фарма и други регистрирани у нас инсектицидни средства.

Успоредно с обработката на животните трябва да се обработват и помещенията в които се отглеждат. За целта могат да бъдат използвани в отсъствие на животните препаратите Бутокс 50, Ципер Веекс, Диацидол, Диацил, Тактик, Циперметрин фарма в препоръчваните от фирмите производители концентрации и разходни норми. Същите средства могат да бъдат използвани и за обработка на превозните средства преди натоварването на животните.

За обработка на превозни средства натоварени с говеда предназначени за незабавно клане могат да се използват само препарати без карентен срок за месо – Бутокс 50. За обработка на превозни средства натоварени с животни(говеда и овце) за разплод или доотглеждане могат да бъдат използвани и препарати с карентен срок упоменати при обработка на такива животни. Не трябва да се забравя голяма част от пасищните кръвосмучещи насекоми преследват гостоприемниците си по техния път и така достигат от пасището до помещенията. За предотвратяване влизането им в оборите трябва задължително прозорците да са замрежени, като мрежите също трябва да бъдат обработени със инсектициден препарат, а на вратите поставени допълнителни мрежести врати или различни видове лентови завеси възпрепятстващи влизането на насекомите.

За обработка на помещенията за отглеждане на животни срещу мухи с много голям успех може да бъде използван метода на избирателните опръсквания (местата където сутрин мухите се събират до затопляне на въздуха или си почиват) с препарата МУСЦИД 83 СГ при разходна норма 300 грама за 100

м² или ТУЕНТИ УАН ВП при разходна норма 125 грама за 100 м². Последният е подходящ и за намазване на прозорците. За обработка на външните стени на помещенията може да бъде използван също и препаратът ЦИТРОН ФОРТЕ в доза 20 грама за 100 м² площ.

За пръскване на растителност срещу комари(местата където денуват комарите) може да се използват препаратите ФОВИЛ ЕК – 50 МЛ ЗА 100 М², а за опръскване на растителност(рлощно третиране) срещу кърлежи препаратът Бандит 10 ЕВ в доза 40 мл на дка.

За обработки срещу летящата популация кръвосмучещи насекоми(ковари, куликоиди,гლოსини) с най-голям успех може да бъде приложен метода на УЛВ обработките със студен аерозол от въздуха със вертолет с препаратът ЦИТРОЛ 10/4 УЛВ в доза 80 мл на хектар а с аерозол от земя 40 мл на хектар

За обработка на местата за развитие на комарите (затворени водни площи) може да се използват препаратите Димилин 2ГР в доза 1,25 кг на хектар водна площ чрез напръскване, а при замърсени площи 2,5 кг на хектар. Периодичност на напръскванията 1 път на 2 месеца. Същият препарат може да бъде използван и срещу ларви на мухи в доза 250 гр. За 10 м² на всеки 3-4 седмици. За обработка на по-големи площи със самолет(вертолет) може да се използва препаратът ДИМИЛИН 15 СК в доза 170-350 мл на хектар водна площ срещу комари. Със същия успех може да се използва и препаратът ДИМИЛИН 2 ТВ в разходна норма 1 таблетка на 4-8 м³ вода в зависимост от замърсеността, като обработките се повтарят след 2-4 месеца при видовете от род *Aedes* и след 11-27 дни привидовете от род *Culex* *Anopheles* през Същият препарат може да се използва и за обработка на торища срещу ларви на мухи в разходна норма 350-700 мл за 100 м² площ а всеки 3.4 седмици.

Обръщаме Ви внимание, че при работа с инсектицидни средства трябва да бъдат стриктно спазвани правилата и предпазните мерки преди започване на работа, по време на работа и след работа, при работа с дезинсекционната техника, личните предпазни мерки, мерките за обезвреждане на разливи, отпадъци и опаковките от използваните инсектициди, мерките при аварийно изпускане, мерки за опазване на околната среда, условията за безопасно съхранение и транспортиране, противопожарни мерки, мерки за оказване на първа помощ в случай на поглъщане или вдишване и други.

